

מסמך 161

מסמך 161

המשך הדיונים עם רודן

ביום ראשון, ה-25 בחודש ספטמבר לשנת 29 לספירה, התקבצו השליחים והאוונגליסטים במגדן. לאחר פגישה ממושכת עם עמיתיו באותו ערב, הפתיע ישוע את כולם כאשר הכריז כי למחרת יצאו הוא ושנים-עשר השליחים בשעה מוקדמת אל ירושלים לחגיגות חג הסוכות. הוא הנחה את האוונגליסטים לבקר את המאמינים בגליל, ואת סגל הנשים הנחה לשוב לעת עתה אל בית צידה.

כאשר הגיעה השעה לצאת לירושלים, נתנאל ותומאס היו נתונים עדיין בעיצומם של דיוניהם עם רודן מאלכסנדריה, והם ביקשו את רשות המאסטר להישאר במגדן למשך מספר ימים נוספים. וכך, בעוד שישוע והעשרה עשו את דרכם לעבר ירושלים, המשיכו נתנאל ותומאס בדיון מעמיק עם רודן. בשבוע הקודם, שבמהלכו שטח רודן את הפילוסופיה שלו, הציגו נתנאל ותומאס לסירוגין את בשורת המלכות בפני הפילוסוף היווני. רודן גילה כי הוא הודרך היטב בתורת ישוע על-ידי אחד מתלמידיו לשעבר של יוחנן המטביל, אשר היה מורו באלכסנדריה.

1. אישיותו של האל

בנושא אחד רודן ושני השליחים לא ראו עין בעין, ונושא זה היה אישיותו של האל. רודן הסכים לקבל את כל אשר הוצג לו באשר לאיכויות של האל, ואולם הוא טען כי האב שבשמים איננו – ואיננו יכול להיות – אישיות באופן שהאדם תופש את האישיות. ובעוד שהשליחים התקשו להוכיח כי האל הינו אישיות, רודן התקשה אף יותר להוכיח כי הוא איננו אישיות.

רודן טען כי עובדת האישיות מתבססת על קיומה של תקשורת הדדית ומלאה בין הוויות שוות, הוויות אשר מסוגלות להבין זו את זו ולאחוד זו את רעותה. אמר רודן: "על-מנת שהאל יהיה אישיות, עליו להיות בעל סמלי תקשורת רוחנית אשר יאפשרו לאלו אשר יוצרים עמו קשר להבין אותו באופן מלא. ואולם, מכך שהאל הינו אינסופי ונצחי, ובורא כל יתר ההוויות, נובע כי האל – מבחינת מי שיכול להשתוות אליו – הינו למעשה יחיד ביקום. אין מי אשר ישווה לו; אין אף-אחד אחר אשר עמו הוא יוכל לתקשר כשווה בין שווים. אכן אפשרי שהאל מהווה את מקור כלל האישיות, אך ככזה הוא מתעלה מעל לאישיות, ממש כשם שהבורא מצוי מעל ומעבר ליצור הברוא."

הוויכוח הזה הטריד את תומאס ואת נתנאל עד מאוד, והם ביקשו את ישוע להיחלץ לעזרתם, אך המאסטר סירב להתערב בדיוניהם. הוא אמר לתומאס: "אין זה משנה כלל מהו הרעיון על אודות האב אשר אתה דבק בו, כל עוד אתה מכיר רוחנית באידיאל טיבו האינסופי והנצחי."

תומאס טען כי האל אכן מתקשר עם בני האדם, ולפיכך האל הינו אישיות, אפילו על-פי הגדרתו של רודן עצמו. היווני דחה את הטענה על בסיס העובדה שהאל איננו מגלה את עצמו באופן אישי; שהוא עדיין נותר בגדר מסתורין. או אז טען נתנאל להתנסות האישית שלו עצמו עם האל, ואת זאת קיבל רודן, ואף אישר שלו עצמו היו התנסויות דומות, אך הוא טען שהחוויית האלה מוכיחות, לטענתו, את מציאותו של האל ולא את אישיותו.

בליל יום שני תומאס ויתר. אך עד לליל יום שלישי, כבש נתנאל את רודן והביא אותו להאמין באישיותו של האב. ואלו הם שלבי ההיסק אשר בעזרתם הוא חולל את השינוי בדעתו של היווני:

1. האב בפרדיס אכן מתקשר כשווה בין שווים עם לפחות שתי הוויות נוספות אשר שקולות לו לגמרי ודומות לו לחלוטין – הבן הנצחי והרוח האינסופית. לנוכח נקודת ההשקפה של השילוש,

מסמך 161

היווני נאלץ להסכים לאפשרות שהאב האוניברסאלי הינו אישיות. (בהמשך, העיסוק בדיונים הללו גרם להתרחבות מושג השילוש בדעתם של שנים-עשר השליחים. ואולם, כמובן שהאמונה הרווחת הייתה כי ישוע היה הבן הנצחי.)

2. מכיוון שישוע היה שקול לאב, ומכיוון שבן זה אכן הופיע כאישיות בפני ילדיו אשר בארץ, תופעה זו מוכיחה את העובדה – ומדגימה את האפשרות לכך – ששלושת האלוהיות אכן ניחנות באישיות, וכן מיישבת לנצח את השאלה באשר ליכולתו של האל לתקשר עם האדם, ולאפשרותו של האדם לתקשר עם האל.

3. שישוע התייחס באופן שווה ותקשר באופן מושלם עם האדם; שישוע היה בן האל. שהיחס בין הבן לאב מניח את התקשורת השווה ואת האהדה וההבנה ההדדית השוררת ביניהם; שישוע והאב חד הם. שישוע קיים בעת ובעונה אחת תקשורת מובנת הן האל ועם האדם, ושמכיוון שהן האל והן האדם הבינו את המשמעות של הסמלים שבאמצעותם תיקשר ישוע, הן האל והן האדם ניחנים בתכונות אישיות, ככל שזו נוגעת ליכולת לתקשר. שאישיותו של ישוע הדגימה את אישיותו של האל, בעוד שהיא הוכיחה נחרצות את נוכחותו של האל באדם. ששני דברים אשר מתייחסים לאותו הדבר מתייחסים זה אל זה.

4. שאישיות מייצגת את המושג הגבוה ביותר של המציאות האנושית ושל הערכים האלוהיים; שהאל מייצג אף את המושג הגבוה ביותר של האדם על אודות המציאות האלוהית ועל הערכים האינוסופיים; נובע מכך כי האל חייב להיות אישיות אלוהית ואינוסופית, אישיות במציאות שאף מתעלה באופן אינוסופי ונצחי מעל למושגו של האדם ולאופן שבו הוא מגדיר אישיות, אך יחד עם זאת הוא הינו אישיות לעולם ובאופן אוניברסאלי.

5. שהאל חייב להיות אישיות משום שהוא הינו בורא כל האישיות וייעוד כל האישיות. רודן הושפע עד מאוד מתורתו של ישוע, "ולכן היו אתם מושלמים כפי שהאב שבשמים מושלם הוא."

לאחר שרודן שמע את הטענות הללו, הוא אמר: "השתכנעתי. אני מודה בכך שהאל הינו אישיות, ואודה על כך שתתירו לי לסייג את הודאתי באמונה זו בכך שאוסיף למשמעות של אישיות קבוצה נרחבת של תוארי ערכים כגון: על-אנושית, טרנסצנדנטית, עילאית, אינוסופית, נצחית ואוניברסאלית. הנני משוכנע כעת בכך שבעוד שהאל חייב להיות אינוסופי יותר מאשר אישיות, הוא אינו יכול להיות שום דבר שהוא פחות מכך. אני שמח לסיים את הוויכוח הזה ולקבל את ישוע כהתגלות האישית של האב וכמספק את כל מה שהיה חסר בלוגיקה, בהיגיון ובפילוסופיה."

2. טיבו האלוהי של ישוע

מכיוון שנתנאל ותומאס אישרו באופן כה מלא את נקודת השקפתו של רודן באשר לבשורת המלכות, נותרה אך נקודת אחת נוספת ליישב, התורה שנוגעת לטיבו האלוהי של ישוע, אשר רק לאחרונה הוכרזה באופן פומבי. נתנאל ותומאס הציגו יחדיו את השקפתם ביחס לטיבו האלוהי של המאסטר, והתיאור שלהלן מסכם בתמציתיות את אשר לימדו, במילים אחרות ותוך ארגון מחדש:

1. ישוע הודה באלוהיותו, ואנחנו מאמינים לו. דברים יוצאי-דופן רבים אירעו במהלך משימתו של ישוע, ואנחנו יכולים להבין את הדברים הללו אך ורק אם נאמין כי הוא הינו הן בן האל והן בן האדם.

2. מערכת היחסים החיה שלו איתנו מדגימה את החברות האנושית האידיאלית; אך ורק הוויה אלוהית עשויה להוות חברה אנושית מעין זו. ישוע הוא אכן האדם הבלתי-אנוכי ביותר אשר הכרנו

מעודנו. הוא מתרועע אפילו עם חוטאים; והוא מעז לאהוב את אויביו. הוא מאוד נאמן לנו. וגם כאשר הוא אינו מהסס להוכיח אותנו, ברור לעין כל כי הוא אוהב אותנו. ואתה תוקסם מן המסירות המתמדת שלו. במהלך כל השנים האלה, אף-על-פי שלא הצלחנו להבין את משימתו, הוא המשיך בדרכו והיה לנו רע נאמן. אף שהוא איננו משתמש בחנופה, הוא אכן מתייחס אל כולנו באותה אדיבות; לעולם הוא רך וחומל. הוא חלק עמנו את חייו ואת כל אשר לו. אנחנו הננו קהילה מאושרת; אנחנו חולקים את הכול. איננו מאמינים כי אדם פשוט היה יכול לחיות חיים כה נטולי-רבת תחת נסיבות מקשות מעין אלה.

אנחנו מאמינים בכך שישוע הוא אלוהי, משום שהוא אף-פעם אינו טועה. החוכמה שלו הינה יוצאת-דופן; אדיקותו היא עילאית. הוא חי מדי יום ביומו בהתאמה מושלמת לרצונו של האב. הוא אף-פעם אינו מתחרט על מעשיו, לפי שהוא אף-פעם אינו עובר על חוק מחוקי האב. הוא מתפלל איתנו ועבורנו, אך מעולם לא ביקש כי נתפלל עבורו. אנחנו מאמינים שמעולם לא דבק בו חטא. איננו סבורים כי אדם שהוא רק אנושי יוכל לטעון שהוא חי חיים שכאלה. הוא טוען כי הוא חי חיים מושלמים, ואנחנו מודים כי אכן כך הדבר. אדיקותו מקורה בחרטה, ואילו אדיקותו נובעת מצדיקות. הוא אפילו מוחל על חטאים, ואכן הוא מרפא מחלות. שום אדם שפוי לא היה מתיימר למחול על חטאים; זוהי זכות אלוהית. ונדמה שכך הוא היה למן הרגע שפגשנו אותו, צדיק גמור. אנחנו מתמלאים בחסד ולומדים את האמת, אך המאסטר שלנו היה צדיק בשל כבר מלכתחילה. האנשים כולם, טובים כרעים, מכירים באיכויות הטוב האלה של ישוע. ועדיין, אדיקותו אף-פעם איננה חודרנית או יומרנית. הוא הינו עניו ועשוי ללא-חת בעת ובעונה אחת. ונדמה כי הוא מאשר את אמונתנו באלוהיותו. הוא מה שהוא מתיימר להיות, או שהוא הצבוע והרמאי הגדול ביותר אשר ידע העולם. ואנחנו משוכנעים כי הוא פשוט מה שהוא טוען שהוא.

הייחודיות של אופיו והשליטה הרגשית המושלמת שלו משכנעים אותנו כי הוא מהווה שילוב של אלוהיות ושל אנושיות. לעולם הוא מגיב להופעה של צורך אנושי; לעולם הסבל נוגע בו. והחמלה שלו מונעת באותה המידה מן הסבל הפיזי, כמו גם מן המצוקה המנטאלית, או מן הצער הרוחני. הוא מהיר לזהות בקיומה – ולהודות בנדיבות בנוכחותה – של האמונה, או של כל חסד אחר, בזולת. הוא כל-כך הגון, ובה בעת כל-כך רחום ומתחשב. הוא מצר על עקשנותו הרוחנית של העם ועולז בשעה שהם מסכימים לחזות באור האמת.

נדמה כי הוא יודע את אשר האדם חושב, וכי הוא מבין את כמיהת לבו. ולעולם הוא אוהד את מצוקת נפשנו. נדמה כי הוא ניחן בכל קשת הרגשות האנושיים, אך בקרבו הם מהוללים להפליא. הוא אוהב עד מאוד את הטוב ושונא באותה מידה את החטא. הוא ניחן במודעות על-אנושית לנוכחותה של האלוהות. הוא מתפלל כאדם, אך מבצע כאל. נדמה שהוא יודע את אשר יקרה בעתיד; ואפילו כעת הוא כבר מדבר על מותו, ומזכיר באופן מיסטי כי יהללוהו בעתיד. אף-על-פי שהוא עדין, הוא הינו אמיץ ונועז. והוא אף-פעם אינו נכשל במילוי חובותיו.

כל העת אנחנו מתרשמים מן הידע האנושי שלו, וזוהי ממש תופעה. כמעט כל יום קורה משהו ואנחנו מגלים כי המאסטר יודע מה קורה הרחק ממנו. נדמה גם שהוא יודע את אשר חבריו חושבים. לבטח הוא מתייחד עם אישיות שמימיות; ובוודאי הוא חי במישור רוחני המצוי גבוה בהרבה מעלינו. נדמה כי הכול גלוי ונהיר לו. הוא שואל אותנו שאלות על-מנת לגרום לנו להיפתח, ולא על-מנת לקבל מידע.

לאחרונה המאסטר חדל מלהסס ולטעון להיותו על-אנושי. למן היום שבו הוא הסמיך אותנו ועד לאחרונה, הוא מעולם לא הכחיש כי הוא הגיע מעם האב שבמרומים. הוא מדבר מתוך סמכות של מורה אלוהי. המאסטר אינו מהסס להפריך את התורה הדתית העכשווית ולהצהיר מתוך סמכות על הבשורה החדשה. הוא נחרץ, חיובי וסמכותי. ואפילו יונחן המטביל הכריז כי ישוע הינו

מסמך 161

בן האל בשעה ששמע אותו מדבר. נדמה כי הוא מסופק בינו לבין עצמו. הוא איננו מבקש את תמיכת ההמוני; הוא אדיש לדעתם של בני האדם. הוא אמיץ ובה בעת כה חף מכל גאווה.

כל העת הוא מדבר על האל כעל שותף אשר נוכח תמיד בכל אשר הוא עושה. הוא עושה טוב בדרכו, וזאת משום שנדמה כי האל נמצא בקרבו. הוא טוען טענות מדהימות באשר לעצמו ולמשימתו עלי אדמות, הכרזות אשר היו בבחינת אבסורד אלמלא היו אלוהיות. פעם אחת הוא הכריז: "בְּטָרֶם הָיוּ אֲבֹרָהִם, אֲנִי הָיִיתִי." הוא אכן טוען להיותו אלוהי; הוא מתוודה על כך שהוא הינו שותף של האל. הוא מיצה את כל אפשרויות הלשון על-מנת לתאר שוב ושוב את הקשר האינטימי אשר קיים בינו לבין האב שבשמים. הוא אפילו מעז לטעון כי הוא והאב חד הם. הוא אומר שכל מי שראה אותו ראה את האב. והוא עושה את כל אלה בטבעיות שבה נוהג ילד. הוא מתייחס לקשר שלו עם האב באותו אופן שבו הוא מתייחס לקשר שלו אתנו. נדמה כי הוא כה בטוח באשר לאל, והוא מזכיר את היחסים שלו איתו משל היו בבחינת עובדה.

בחיי התפילה שלו, דומה כי הוא מתקשר ישירות עם אביו. שמענו אך מעטות מתפילותיו, ואולם מן המעט ששמענו נוכל להסיק כי הוא מדבר עם האל כאילו ניצב נוכחו פנים אל פנים. דומה כי הוא יודע הן את העתיד והן את העבר. הוא פשוט לא יכול להיות כל אלה ולעשות את כל הדברים יוצאי הדופן הללו, אלמלא היה יותר מאשר אנושי. אנחנו יודעים כי הוא אנושי. אנחנו בטוחים בכך. ואולם, כמעט באותה המידה אנחנו בטוחים שהוא גם אלוהי. אנחנו מאמינים שהוא אלוהי. אנחנו משוכנעים שהוא בעת ובעונה אחת הן בן האדם והן בן האל.

כאשר סיימו נתנאל ותומאס את דיוניהם עם רודן, הם מיהרו לעבר ירושלים על-מנת להצטרף אל חבריהם השליחים, והגיעו ביום שישי של אותו השבוע. הייתה זו התנסות כבירה בחיי שלושת המאמינים הללו, וגם יתר השליחים למדו רבות מן הסיפורים שנתנאל ותומאס סיפרו להם על החוויות האלה.

רודן עשה את דרכו חזרה לאלכסנדריה, שם לימד במשך שנים רבות את הפילוסופיה שלו בבית הספר של מֶגֶנְטָה. מאוחר יותר הוא הפך לאדם חשוב עד מאוד בענייני המלכות; הוא היה מאמין נאמן עד אחרון ימיו על-פני האדמה, והקריב את חייו ביוון יחד עם אחרים בזמן שהרדיפות הגיעו אל שיאן.

3. דעתו האנושית ודעתו האלוהית של ישוע

המודעות של ישוע באשר לאלוהיותו צמחה בהדרגה בדעתו עד ליום שבו הוטבל. לאחר שהוא הפך מודע לגמרי באשר לטיבו האלוהי, ביחס לקיומו הקודם בטרם היותו אדם וביחס לזכויותיו ביקום, דומה כי הייתה לו היכולת להגביל באופנים שונים את מודעותו האנושית באשר לאלוהיותו. לנו נדמה כי החל מן ההטבלה ועד לצליבה ישוע יכול היה לבחור עד תום האם להישען על דעתו האנושית, או האם לנצל את הידע של הדעת האלוהית ושל הדעת האנושית גם יחד. לעיתים נדמה כי הוא השתמש אך ורק במידע ששכן באינטלקט האנושי שלו. ואולם במקרים אחרים, נדמה כי הוא פעל מתוך ידע וחוכמה כה עמוקים, שרק שימוש בתוכן העל-אנושי של תודעתו האלוהית יכול היה לאפשר.

נוכל להבין את הדברים הייחודיים אשר הוא עשה רק אם נקבל את התיאוריה שהוא יכול היה, בהתאם לרצונו, להגביל את תודעתו האלוהית. אנחנו מודעים לחלוטין לעובדה שלעיתים תכופות הוא הסתיר מעמיתיו את ידיעתו המוקדמת על אודות אירועים עתידיים, ושהוא היה מודע למה שהם חשבו ותכננו. אנחנו מבינים שהוא לא רצה שחסידי ידעו יותר מדי על יכולתו לדעת את מחשבותיהם ואת תכניותיהם. הוא לא רצה להתעלות יתר-על-המידה מעל למושג של בן האנוש אשר היה שמור בדעת שליחיו ובדעת חסידי.

מסמך 161

לחלוטין איננו מצליחים להבחין מתי הוא השתמש בהגבלה העצמית של תודעתו האלוהית, ומתי הוא הסתיר את ידיעתו המוקדמת ואת העובדה שהוא ידע את המחשבות של חבריו האנושיים. אנחנו משוכנעים שהוא השתמש בשתי הטכניקות האלה, אך איננו תמיד יודעים באיזו מהן הוא השתמש במצב מסוים כלשהו. לעיתים תכופות ראינו אותו פועל אך ורק לפי התוכן האנושי של תודעתו; ואז ראינו אותו פוגש את מנהלי צבאות השמיים של היקום והבחנו בפעולה הוודאית של הדעת האלוהית. ואילו במקרים רבים מני ספור, ראינו את הפעולה המשולבת של אישיות של אדם ושל אל, אשר פעלה מתוך איחוד הנראה כמושלם בין הדעת האנושית לבין זו האלוהית. ועד לכאן מגעת ידיעתנו על התופעות האלה; ולאמיתו של דבר, איננו יודעים את כל האמת על המסתורין הזה.

טוהטוה